

Grote variatie aantal toedieningen en behandelduur uierontsteking

H.J. Klerx (PR)

Het PR inventariseerde het geneesmiddelengebruik bij uierontsteking op de PR-proefbedrijven. Gekeken werd naar soort en aantal geneesmiddelen en naar de behandelduur. In dit artikel staat een overzicht van het gemiddeld aantal toedieningen en de behandelduur op de proefbedrijven. In een volgend artikel volgt een overzicht van het soort geneesmiddelen dat wordt gebruikt bij uierontsteking. De variatie

Het gemiddeld aantal toedieningen en de gemiddelde behandelduur geven een indruk van de ernst en hardnekkigheid van de uierontsteking. Een koe met mastitis moet, om grotere schade te voorkomen, snel en effectief behandeld worden. Na constateren van een ontsteking wordt vaak direct met een behandeling gestart.

Alle gevallen van mastitis op de PR-proefbedrijven van 1 januari 1990 tot 1 januari 1995 zijn in de berekening opgenomen. Op drie bedrijven was de onderzoeksperiode korter in verband met het opstarten/afbouwen van deze bedrijven.

Bij de berekening van het percentage mastitis worden alle uierontstekingen in een lactatie meegerekend. Dit aantal wordt uitgedrukt per 100 gemiddeld aanwezige melkkoeien per jaar (zie tabel 1).

Percentage uierontsteking

Uit tabel 1 blijken de grote verschillen tussen de proefbedrijven onderling bij zowel het percentage gevallen van uierontsteking en het gemiddeld aantal toedieningen en behandelduur.

Het percentage uierontsteking geeft een indruk

van de mate waarin mastitis voorkomt op een bedrijf. Maar hiermee wordt geen indicatie gegeven van de ernst en hardnekkigheid van de ziektegevallen. Zo is onbekend of op een bedrijf met een hoog percentage uierontsteking dit wordt veroorzaakt doordat deze ziekte in een relatief vroeg stadium door de boer wordt geconstateerd, doordat op dit bedrijf de ziekte veel voorkomt of door een combinatie van beide. Wanneer op dit bedrijf het gemiddeld aantal toedieningen laag en de gemiddelde behandelduur kort zou zijn, zijn de vele ziektegevallen waarschijnlijk eenvoudig te genezen en dus niet zo ernstig. Het hoge percentage uierontsteking kan dan gedeeltelijk verklaard worden door vroege detectie van de ziektegevallen. Wanneer het gemiddeld aantal toedieningen hoog en de gemiddelde behandelduur lang is, zoals op bedrijf 10 (zie tabel 1) het geval is, dan zijn de vele gevallen van mastitis ernstig en moeilijk te genezen en is onvoldoende genezing wellicht oorzaak van opnieuw optreden.

Hardnekkigheid uierontsteking

Het gemiddeld aantal toedieningen en de behan-

Tabel 1 Percentage gevallen van mastitis, aantal doseringen en behandelduur in dagen (periode 1 januari 1990 tot 1 januari 1995)

	Proefbedrijf									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Percentage gevallen van uierontsteking	10	21	25	27	29	34	40	44	46	70
Doseringen per geval van uierontsteking	1,4	3,4	3,6	7,3	7,6	3,6	5,9	4,2	9,2	8,6
Behandelduur per geval van uierontsteking	1,5	2,6	3,4	4,9	5,7	4,2	5,2	4,1	8,6	7,1

delduur worden vooral bepaald door het gebruikte geneesmiddel en de toedieningswijze. Eerder aangetoonde bacteriën bij het dier of op het bedrijf kunnen mede een rol spelen bij de keuze van een geschikt geneesmiddel. De verschillen tussen de proefbedrijven in gemiddeld aantal toedieningen en behandelduur zijn slechts gedeeltelijk te verklaren door verschil in gebruikte geneesmiddelen of in aangetoonde bacteriesoorten. Er is verschil tussen bedrijven in gemiddeld aantal toedieningen en behandelduur. Dit wordt waarschijnlijk mede veroorzaakt door verschil in ernst en hardnekkigheid van de mastitis en hiermee

samenhangend door het verschil in stadium waarin uierontsteking wordt geconstateerd.

Conclusie

Voor een goed inzicht in de mate waarin uierontsteking op een bedrijf voorkomt (en om bedrijven onderling te kunnen vergelijken zoals bijvoorbeeld gebeurt op studieclubs) moet naast het percentage uierontsteking ook het gemiddeld aantal toedieningen en behandelduur worden bekeken. Hiermee wordt aanvullende informatie verkregen over de ernst en hardnekkigheid van de ziektegevallen.

